

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญา
ผู้ค้นคว้าของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายยุทธพงษ์ ยอดชมภู

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์กฤษณ์ ศรีมงคล

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์วราภา คุณาพร

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมล งามสมสุข

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการตัดสินใจของเกษตรกรต่อการปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผู้ค้นคว้า ศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านสังคม และปัจจัยด้านของบริษัท ที่มีผลต่อการตัดสินใจในการปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผู้ค้นคว้าของเกษตรกร และศึกษาปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผู้ค้นคว้าของเกษตรกร

ประชากรที่ทำการศึกษาคือ เกษตรกรผู้ปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผู้ค้นคว้า ใน 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเชียงดาว และอำเภอสะเมิง เป็นตัวแทนของเกษตรกรผู้ปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผู้ค้นคว้าในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีจำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 168 ราย การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารข้อมูลต่างๆ รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้ค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นส่วนใหญ่ร้อยละ 91.7 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 37.6 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 69.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว

เฉลี่ย 3.4 คน มีพื้นที่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นเฉลี่ย 2.6 ไร่ มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.6 คน รายได้รวมนอกภาคเกษตรต่อปีเฉลี่ย 8,026.79 บาท ผลผลิตรวมของมะเขือม่วงญี่ปุ่น (กก./ไร่) เฉลี่ย 14,058.6 กิโลกรัม เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 88.1 จะทำการกู้เงินเพื่อนำมาลงทุน การได้รับข่าวสารเรื่องมะเขือม่วงญี่ปุ่น เกษตรกรผู้ปลูกรับข่าวสารเรื่องมะเขือม่วงญี่ปุ่นจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมจากภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบการณ์ในการปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นของเกษตรกรเฉลี่ย 2.6 ปี ระยะเวลาที่รู้จักกับหน่วยงาน ส่วนใหญ่รู้จักหน่วยงานระยะเวลา 1-6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 35.7 เกษตรกรจะทราบเงื่อนไขของบริษัทผู้ทำการส่งเสริมปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่น ส่วนใหญ่เฉลี่ยร้อยละ 51.8

เหตุผลประกอบในการตัดสินใจปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันพบว่าเกษตรกรมีเหตุผลในการตัดสินใจปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ ทำให้รายได้เพิ่มขึ้น รองลงมาคือเพื่อนบ้านชักชวน และมีตลาดรองรับ ในส่วนของเหตุผลประกอบในการตัดสินใจไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันพบว่าเกษตรกรมีเหตุผลในการตัดสินใจไม่ปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ ไม่แน่ใจว่าจะทำให้รายได้เพิ่มขึ้น รองลงมาคือขาดความเชื่อมั่นในบริษัทที่ทำการส่งเสริมและกลัวว่าปลูกแล้วขายไม่ได้ไม่มีตลาดรองรับ

จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันของเกษตรกรพบว่า มี 4 ตัวแปร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่รู้จักบริษัท และเงื่อนไขของบริษัทผู้ทำการส่งเสริมการปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นมีผลต่อความสัมพันธ์การตัดสินใจปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ คือ การเข้าไปส่งเสริมปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันของเจ้าหน้าที่ของบริษัท ควรที่จะ ส่งเสริมเกษตรกรในกลุ่มอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 38 ปี ระดับการศึกษาตั้งแต่ ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มนี้จะมีความสนใจที่จะเข้าร่วมปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันมากกว่าในกลุ่มอื่นๆ และให้ความรู้กับเกษตรกรในเรื่องของเงื่อนไขของบริษัทด้วย เนื่องจากการที่เกษตรกรจะตัดสินใจเข้าร่วมโครงการหรือไม่ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของทางบริษัทที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม เพราะเกษตรกรจะได้ทราบถึงผลประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับนอกเหนือจากการที่เกษตรกรจะได้รับรายได้เพิ่มมากขึ้น

ปัญหาอุปสรรคต่อการปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่น ของเกษตรกรผู้ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันที่พบเรียงตามลำดับความสำคัญคือ 1) การป้องกันโรคและแมลง 2) การเก็บเกี่ยวผลผลิต 3) การจัดการและการใช้สารเคมี 4) การรับซื้อผลผลิต 5) การเข้าใจวิธีปฏิบัติ 6) การส่งเสริมการเกษตร 7) การจ่ายเงินค่าผลผลิต 8) การเตรียมแปลงและการปลูก 9) ต้นกล้ามะเขือ และ 10) จากบริษัท

Independent Study Title	Factors Affecting Decision Making Towards Japanese Eggplant Production Under Contract Farming of Farmers, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Yutthaphong Yodchompoo	
Degree	Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension	
Independent Study Advisory Committee	Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Chairperson
	Assoc. Prof. Warapa Kunaporn	Member
	Asst. Prof. Dr. Kamol Ngamsomsuke	Member

ABSTRACT

The objectives of this study were to investigate: 1) The decision making to grow Japanese purple eggplant under contract farming of farmers in Chiang Mai province 2) socio-economic characteristics of Japanese eggplant growers 3) company factors affecting the decision-making on growing Japanese eggplants under contract farming and 3) problems encountered in Japanese eggplant growing.

Respondents in this study were farmers growing and not growing Japanese eggplant in two districts: Chiang Dao and Samoeng with a sample group of 168 farmers. Data collection was done through primary and secondary data, related documented and researches. Obtained data were analyzed for finding the relationship between independent variables and dependent variable by using Chi – Square.

Results of the study revealed that most of the respondents (91.7 percent) were male with an average age 37.6 years. More than one-half of them (69.07 percent) had the educational level of elementary school. They had 3.4 family members on average with 2.6 rai of Japanese eggplant growing area and had an average workforce family of 2.6 persons. They had an average annual income of 8,026.79 baht earned from non-agricultural sector. They obtained an average Japanese eggplant yield for 14,058.65 kg/rai. Most of the respondents (88.1 percent) got a loan for

Japanese eggplant growing. All of them (100 percent) perceived news on Japanese eggplant growing through private agricultural extension staff. They had been growing Japanese eggplants for 2.6 years on average. Less than one-half of the respondents (35.7 percent) knew concerned agricultural agencies for 1-6 months on average. More than one-half of them (51.8 percent) perceived conditions on Japanese eggplant growing of companies promoting Japanese eggplant growing.

The reason of the decision making on growing plant Japanese purple eggplant with contract farming were the increasable income, neighbor persuasion and market respectively. On the other hand, the reasons of the decision-making for not growing were dubiousness about the uncertain income, no confidence in the companies and market.

Hypothesis testing showed that age, educational attainment, years of knowing the companies and the conditions of the companies were significantly related with the decision-making on Japanese eggplant growing under contract framing of farmers in Chiang Mai province.

It could be advisable that the promotion of Japanese eggplant growing with contract of the company should promote at respondents with 38 years old who had elementary school to secondary school educational level because they decided to grow Japanese purple eggplant with contract farming more than the other group. In additional, the company staff should provide knowledge to the farmers on the company condition. This is because the company condition has an influence towards the farmers on decision - making on Japanese eggplant growing. Besides, the farmers will perceive the benefits they will obtain from Japanese eggplant growing aside from income.

Problems encountered included were prevention of diseases and pests, yield harvesting, management and chemical application, yield purchasing, understanding of Japanese growing practice, agricultural extension, yield payment, soil preparation and Japanese eggplant growing, Japanese eggplant seedlings and companies respectively.